

Amsterdam komt maar niet dichterbij

Het nieuwe station in Dronten moet deze zomer klaar zijn.

Friezen zijn nog niet overtuigd van tijdwinst bij nieuwe spoorverbinding Hanzelijn

QUIRIJN VISSCHER

Vijf, hooguit tien minuten tijdwinst. Dat heeft de nieuwe Hanzelijn te bieden aan Friezen die naar Amsterdam reizen. Op 9 december gaat het spoor tussen Lelystad en Zwolle open. Daarmee zou het noorden van het land een stuk beter bereikbaar moeten worden vanuit de Randstad, en omgekeerd. Maar het verschil is voor de Friezen minutenwerk, blijkt uit de conceptdienstregeling. De NS laten de treinen trager over de Hanzelijn rijden dan de toegestane snelheidslimiet en laten ze in Friesland bovendien op veel plekken stoppen.

De opening van de Hanzelijn betekent een grote verschuiving in de loop van de treinen in het noorden en oosten van Nederland. Voor Flevoland en Overijssel verbetert de bereikbaarheid dankzij de nieuwe stations Dronten en Kampen(-Zuid). De routes van intercity's die uit Groningen of

Leeuwarden naar de Randstad rijden, zullen straks om beurten via de Veluwe of Flevoland lopen. Zwolle krijgt er een nieuw perron bij, speciaal voor reizigers vanuit en naar de Randstad en wordt daarmee een prominent overstapstation. In Amersfoort wordt het juist rustiger.

Wie instapt in Zwolle, is straks sneller in Amsterdam. Door de Hanzelijn duurt een treinreis tussen Zwolle en Amsterdam-Centraal tien minuten korter dan nu het geval is, liet vervoersminister Schultz becijferen. Tussen Zwolle en Amsterdam-Zuid is de tijdwinst volgens haar zo'n vijf minuten.

Friesland komt er echter bekaaid vanaf in de nieuwe dienstregelingen voor 2013. In tegenstelling tot de Drentse en Groningse intercity's veranderen Friese intercity's in veredelde stoptreinen, mopperen Friese politici en reizigersorganisaties. Reizigersplatform Rocov Fryslân spreekt in een brief aan Schultz zelfs van een 'fopspeen voor de Friezen'. Een Zuiderzeelijn van Lelystad via de Noordoostpolder en Friesland naar Groningen werd ooit afgeblazen. Nu blijkt de Hanzelijn amper een alternatief voor de Fries. "Groningen en Drenthe krijgen wel goede verbindingen", merkt ook Anja Haga van ChristenUnie Fryslân. "We zijn bezorgd om onze intercity's en een goede overstap in Zwolle."

Ook andere reizigers boeken minder tijdwinst dan mogelijk is. De NS laten de treinen maximaal 140 kilometer per uur over de Hanzelijn rijden, omdat ze niet over het nieuwste beveiligingssysteem beschikken. Maar Schultz en veel Kamerleden eisen dat de treinen op deze lijn sneller gaan rijden. De Hanzelijn zou geschikt zijn voor 200 kilometer per uur. De minister overweegt daarom in nieuwe vervoersvergunningen het modernere systeem te verplichten. Daarmee mag ten minste 160 kilometer per uur gereden worden.

Prorail had het station Zwolle vier zomerweken willen sluiten voor een ombouwoperatie. Maar de spoorbeheerder kwam daar op terug na protesten van reizigersorganisaties en regionale overheden. Bovendien, zo meldde Schultz de Tweede Kamer recent, had de aannemer 'enkele tientallen miljoenen euro's' extra in rekening willen brengen bij Prorail.

Prorail denkt nu dat de klus geklaard kan worden met twee weekendafsluitingen van station Zwolle deze zomer en enkele dagen beperkt treinverkeer, ergens in het najaar.

Bijna klaar

De aanleg van de vijftig kilometer lange Hanzelijn tussen Lelystad en Zwolle loopt volgens schema, meldt Prorail. Het spoor ligt al klaar, inclusief een 790 meter lange tunnel onder het Drontermeer en een nieuwe spoorbrug over de IJssel. Momenteel vinden tests plaats met de spoorbeveiliging en elektriciteitsvoorziening. Vanaf juli beginnen instructieritten voor machinisten. Tegen die tijd zijn de nieuwe stations Dronten en Kampen(-Zuid) klaar om afgewerkt te worden met meubilair en liften. De stations Lelystad en Zwolle krijgen extra perrons.

De Hanzelijn zal vanaf 9 december dagelijks gemiddeld tweehonderd treinen en 30.000 passagiers verwerken. De nieuwe lijn moet spoorknooppunten bij Amersfoort en Hilversum ontlasten en nieuwe treinpassagiers aantrekken. Het Rijk verwacht 17.000 nieuwe reizigers. De Hanzelijn maakt andere treinroutes mogelijk, zoals tussen Amsterdam en Berlijn via Zwolle.

In het verlengde van de Hanzelijn wil de provincie Overijssel de boemellijn van Zwolle naar Almelo omvormen tot een snellere verbinding met Enschede. Het bestaande station Kampen krijgt de naam 'Kampen-IJsselmuiden', het

nieuwe heet straks Kampen.